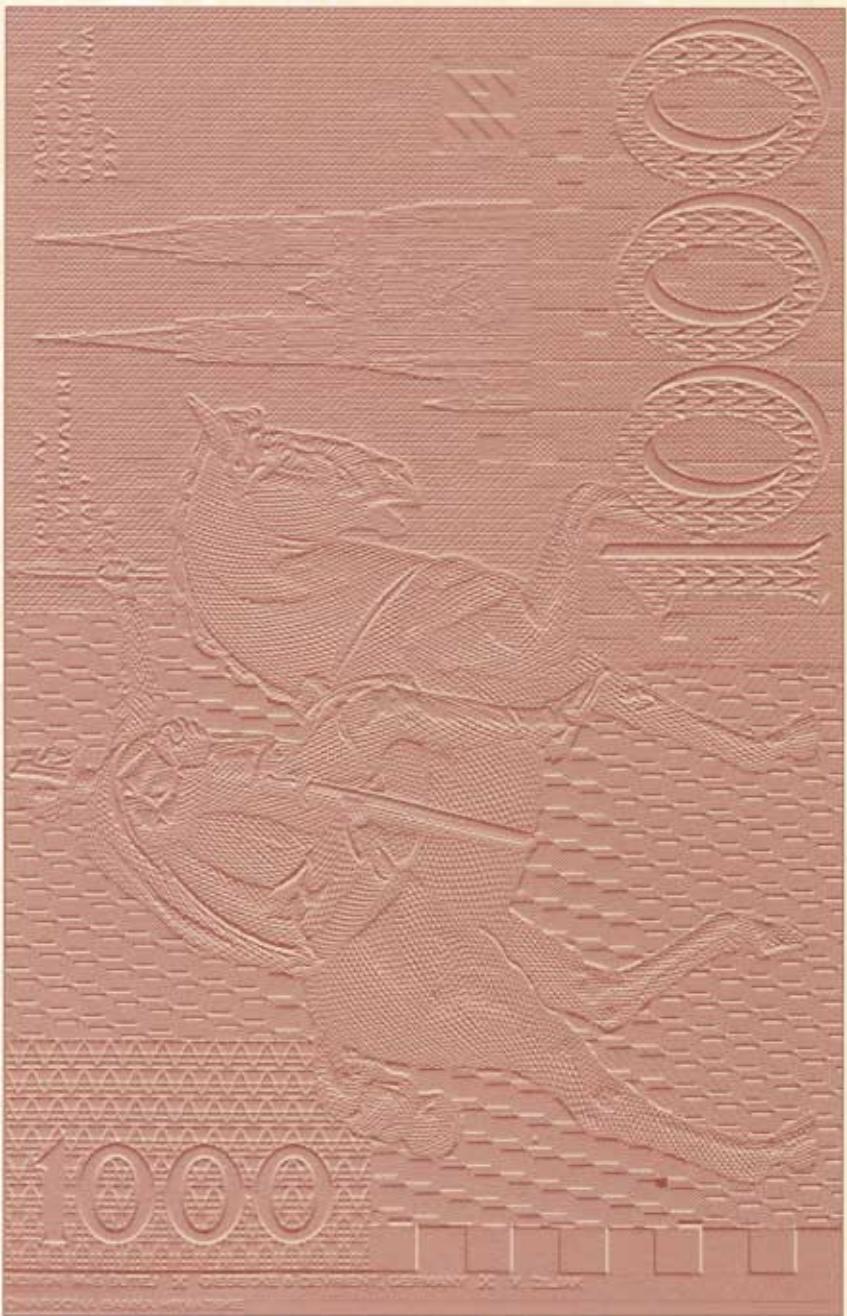

NARODNA BANKA HRVATSKE

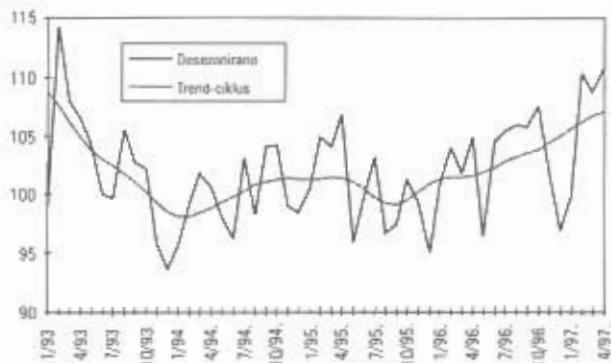
BILTEN
GODINA II   LIPANJ 1997
BROJ 16

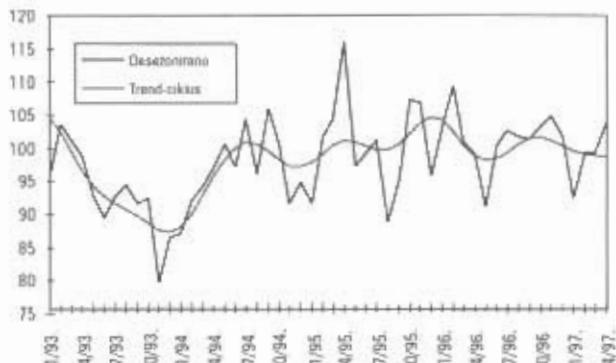
INDUSTRIJA

Pozitivne međugodišnje mjesecne stope rasta u svim mjesecima ove godine (u četvrtom čak 6,5%) doprinijele su 3,7 postotnom kumulativnom rastu industrijske proizvodnje na kraju travnja. Slika pokazuje nešto jači uspon krivulje trenda, a razlikuje se od do sada objavljivanih, jer je uzeta u obzir serija od početka 1992. godine. S dovoljnim brojem opažanja nastojat će se izostaviti ratne godine i izuzetno izražena iregularna komponenta u tim godinama. Rast proizvodnje postignut je zahvaljujući proizvodnji i opskrbi energetima (22,9%) te vadenju ruda (1,0%), dok prerađivačke industrije zaostaju za prošlogodišnjom proizvodnjom (0,3%). Dobre mjesecne ostvarenje prehrambene industrije u travnju ublažilo je veći kumulativni pad, te on sada iznosi 5,8%. Kemijska industrija zaostaje za proteklom godinom za 10,5%. Dva spomenuta odjeljka se sve teže nose s kvalitetom proizvodnje i cijenom koju susreću na domaćem i vanjskom tržištu. Radnointenzivne industrije odjeće i krvna te obuće zaostaju za prošlom godinom, očito i dalje tehnološki i kadrovski nedovršle da prate konkureniju izvana, dok se u isto vrijeme lagano oporavlja proizvodnja tekstila, iako uvoz te vrste proizvoda raste. Dobra kretanja zabilježena su u industriji proizvodnje drva, celuloze i papira te proizvodnji namještaja. Proizvodnja različitih vrsta strojeva, računala i uređaja svrstana u tri odjeljka ima visoke stope rasta nakon dužeg trajanja oporavka uzrokovanih gubitkom tržišta na istoku i proizvodnje za poznatog kupca. Većina ovih proizvoda prodana je na inozemnom tržištu sudeći prema porastu izvoza proizvoda za investicije (14,7%). Proizvodnja motornih vozila i prijevoznih sredstava ima zna-

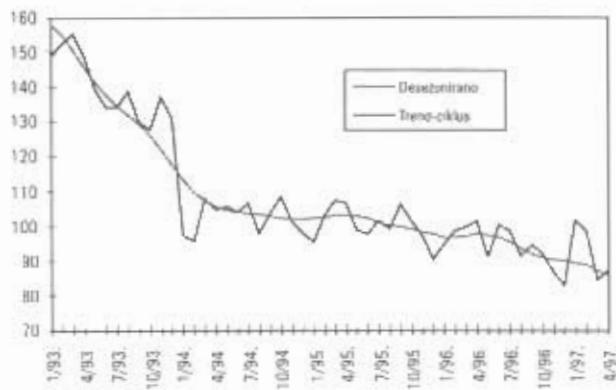
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA UKUPNO
desezonirani podaci i trend-ciklus (1995.=100)

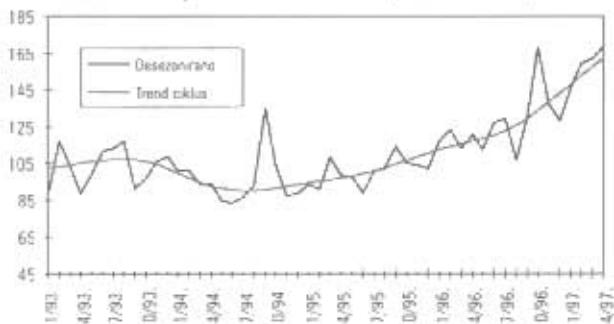
PROIZVODNJA HRANE I PIĆA
desezonirani podaci i trend-ciklus (1995.=100)

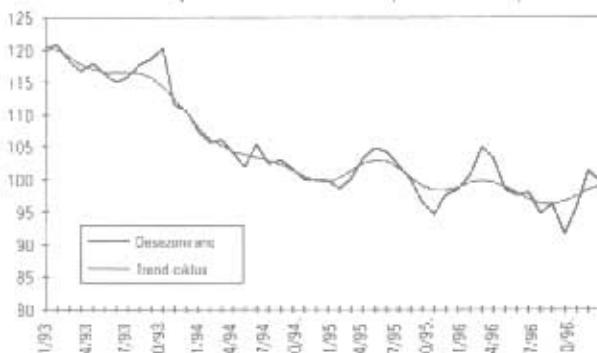
PROIZVODNJA KEMIKALIJA I KEMIJSKIH PROIZVODA
desezonirani podaci i trend-ciklus (1995.=100)

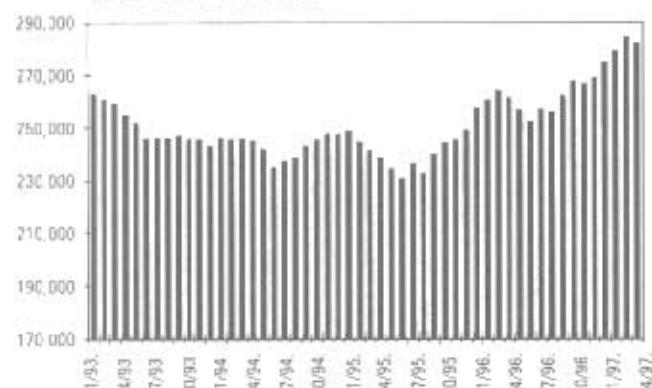
**OPSKRBA EL. ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I
TOPLOM VODOM**
desezonirani podaci i trend-ciklus (1995. = 100)

ZALIHE GOTOVIH PROIZVODA U INDUSTRIJI
desezonirani podaci i trend-ciklus (1995. = 100)

BROJ NEZAPOSENIH

čajan rast, a zabilježen je i porast izvoza te vrste proizvoda za 20%. Rast izvoza ukupne industrije u četiri protekla mjeseca na godišnjoj razini iznosio je 17,2% izraženo u kunama. Porast uvoza svih namjenskih grupa (najviše investicijske opreme) determiniran je potrebama za uvozom naših proizvođača i potrošača i ovisi o razini njihove gospodarske aktivnosti odnosno raspoloživog dohotka. Konjunktturni anketni test o narudžbama naših najvećih gospodarskih subjekata za prvi kvartal govori da njihove izvozne narudžbe, tj. inozemna potražnja opada, a domaće narudžbe rastu. Ova predviđanja u realnosti imaju pomak od oko jednog kvartala.

Zaposlenost u industriji je manja nego u tri mjeseca prethodne godine za 7,5% i brže se smanjuje od razine za čitavu zemlju. Smanjenje zaposlenosti u industriji nije rezultiralo i manjim proizvodom nego je očito došlo do porasta produktivnosti o kojoj zbog prelaska na NKD za sada nema podataka. Industrijski sektor će u budućnosti osiguravati manje radnih mesta nego prije, a tendencija u razvijenim privredama je takva da zbog porasta produktivnosti koja brže raste u industriji nego u uslugama, ljudi prelaze u sektor usluga.

Broj registriranih nezaposlenih osoba u travnju se smanjuje nakon uzastopnog visemjesečnog porasta. U brojci od 282.072 svakako je prisutan veliki broj onih koji rade u neslužbenom gospodarstvu, a istovremeno su prijavljeni kod Zavoda. Hrvatska Vlada najavljuje projekt utvrđivanja uzroka nezaposlenosti i sagledavanja novih mogućnosti za poslavljanja.

TRGOVINA

U četiri mjeseca ove godine realni promet u maloprodaji ima rast na godišnjoj razini od visokih 25,6%. Uzrok povećanju prometa može se tražiti u porastu realnih neto plaća stanovništva te sve većoj ponudi potrošačkih kartica i drugih oblika potrošačkih kredita. Stanje zaliha je zadovoljavajuće ako se zna da su one realno niže za 5,9% u odnosu na prva četiri mjeseca prethodne godine. Konjunktturni test redakcije Privrednog vjesnika primijenjen za subjekte u maloprodaji opisno kaže da je u prvom kvartalu ostvaren pad prometa u odnosu na raniji kvartal pod sezonskim uticajem, a cijene su u tom tromjesečju otrprilike jednake cijenama u prethodnom tromjesečju. Ocjene subjekata o prometu u slijedećem kvartalu i polugodištu su optimistične, postoji višak zaposlenog osoblja, a likvidnost je poboljšana prema prethodnom kvartalu. Trgovina na veliko koja ubrzava protok roba od proizvođača do potrošača ima manju, ali visoku realnu stopu rasta prometa koja iznosi 9,2%. Njezine zalihe su realno manje za 6,7% od četiri mjeseca prethodne godine.

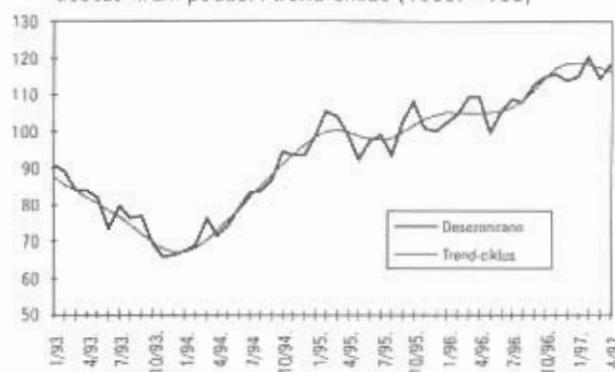
GRADITELJSTVO, PROMET I TURIZAM

Očekuje se da je graditeljstvo povećalo svoj udio u društvenom proizvodu u prošloj i ovoj godini. Prisutan je rastući trend broja radnih sati koji je u tri mjeseca veći za 18,6% od istog razdoblja prethodne godine. Opadanje broja zaposlenih ne znači i manji proizvod. U restrukturiranju gradevnih poduzeća povećao se broj manjih tvrtki, ali se zaposlenost nije povećala. Gradilišta na prometnim pravcima te oživljavanje stanogradnje po čitavoj zemlji

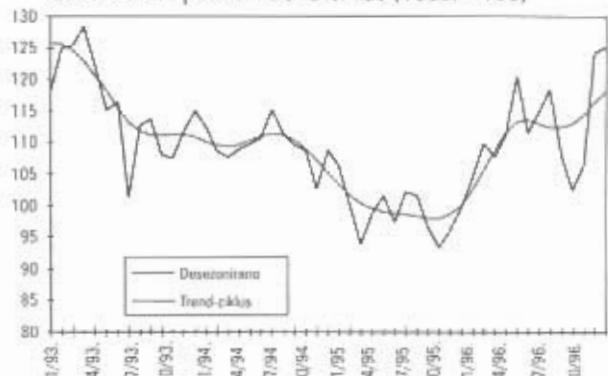
INDEKS REALNOG PROMETA U TRGOVINI NA MALO
desezonirani podaci i trend-ciklus (1995.=100)

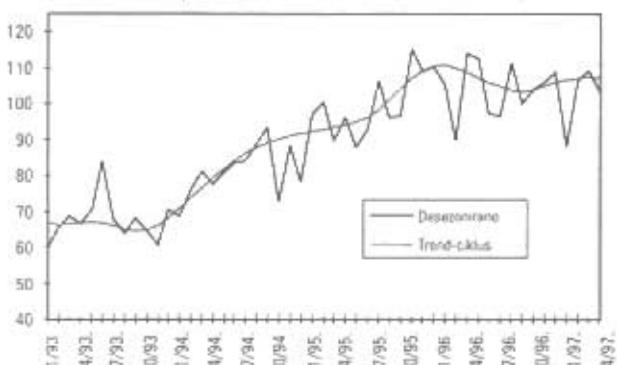
INDEKS REALNOG PROMETA U TRGOVINI NA VELIKO
desezonirani podaci i trend-ciklus (1995.=100)

EFEKTIVNI SATI RADA U GRADITELJSTVU
desezonirani podaci i trend-ciklus (1995.=100)

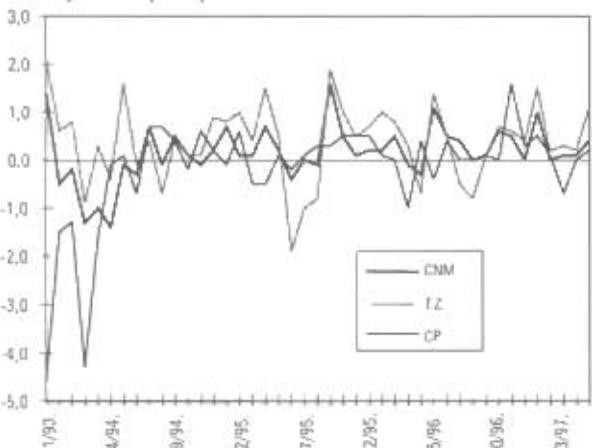
PROMET - PREVEZENA ROBA
desezonirani podaci i trend-ciklus (1995. = 100)

NOĆENJA TURISTA
Desezonirani podaci i trend-ciklus (1995. = 100)

**CIJENE NA MALO, CIJENE PROIZVOĐAČA
I INDEKS TROŠKOVA ŽIVOTA**
Mjesečne promjene

znaće kratkoročni prosperitet i za ovu djelatnost, a i za promet. Pokazatelj o vrijednosti izvršenih radova govori o nominalnom porastu od 57,1%.

Djelatnost prometa i veza bilježi godišnji kvartalni porast prevezenih putnika za 4,9%, te prevezenih roba za 3,4%. U našem užem međunarodnom okruženju već su na snazi visoki standardi kada je riječ o prijevozu teretnih vozila jer se primjenjuju nove transportne tehnologije, a teretni se promet usmjerava na ostale oblike prijevoza a napose željeznicu koja ima prednost u cjeni, brzini, očuvanju okoliša, itd. Smanjenjem cestovnog oblika međunarodnog prijevoza roba opada i obujam ukupnog prijevoza te valja voditi računa o međunarodnom okruženju.

Turistički sektor na kraju travnja premašuje prošlogodišnji broj noćenja za 21,8% te se očekuje da će u dobroj mjeri poboljšati tekući račun platne bilance ove godine. To će, naravno, ovisiti o gospodarskom stanju naših susjednih zemalja koje su i najveće emitivne zemlje te njihovim primanjima. Broj dolazaka turista u četiri mjeseca veći je za 15,0% od usporedivog prošlogodišnjeg razdoblja. Ovogodišnji turistički utržak ne zavisi više presudno o političkom stanju, koliko o ponudi i uvrštenosti hrvatskih odmarališta u programe vanjskih turooperatora.

CIJENE

U svibnju bilježimo blagi rast svih agregatnih indeksa cijena.

Cijene na malo su u svibnju porasle 0,4% u odnosu na travanj. Od pojedinih grupa proizvoda najviše su porasle cijene poljoprivrednih proizvoda bez sezonskih proizvoda za 20,6%, te poljoprivrednih proizvoda sa sezonskim proizvodima

za 11,3%. Kod ostalih kategorija rast cijena je minimalan, dok kod duhana bilježimo stagnaciju cijena. Kod usluga također bilježimo minimalan rast cijena od 0,1%.

Godišnji rast cijena na malo je umjeren. U prvih pet mjeseci ove godine u prosjeku su porasle u odnosu na isto razdoblje prošle godine 3,9%. Cijene roba su u prosjeku porasle 2,7%, dok su cijene usluga porasle za 9,2%.

Troškovi života su u svibnju porasli 1,1% u odnosu na travanj. Ako promatramo strukturu, zamjetit ćemo da su u svibnju troškovi života kod roba porasli 1,4%, među kojima najveći rast bilježimo kod prehrane 2,7% te odjeće i obuće 0,3%. Kod usluga bilježimo pad troškova života od 0,2% u odnosu na travanj.

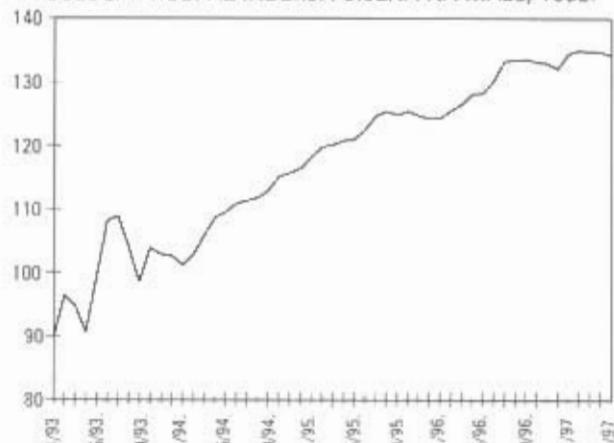
Kod indeksa cijena industrijskih proizvoda pri proizvodatima u svibnju bilježimo rast od 0,2% u odnosu na travanj. Proizvodatke cijene reproduktivskog materijala i robe za široku potrošnju su porasle minimalnih 0,1%, dok su cijene sredstava rada ostale na nivou iz prošlog mjeseca. Od pojedinačnih grupa proizvoda u svibnju su u odnosu na travanj najviše porasle cijene proizvodnje baznih kemijskih proizvoda 2,3%, proizvodnje pića 1,7%, te proizvodnje stocne hrane 1,4%. U istom razdoblju najviše su pale cijene u proizvodnji nafta i zemnog plina 5%.

Varijacije relativnih cijena su u svibnju ostale na niskoj razini što govori o nastavku razdoblja stabilnih cijena.

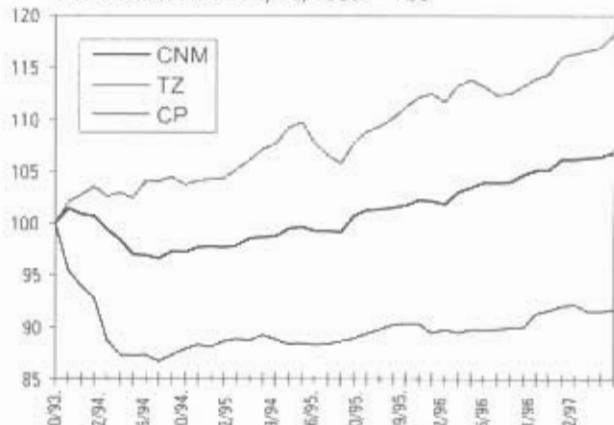
PLAĆE I DRŽAVNI PRORAČUN

Slika o realnoj neto plaći pokazuje daljnji rastući trend, a u brojkama to znači da je plaća u travnju veća od

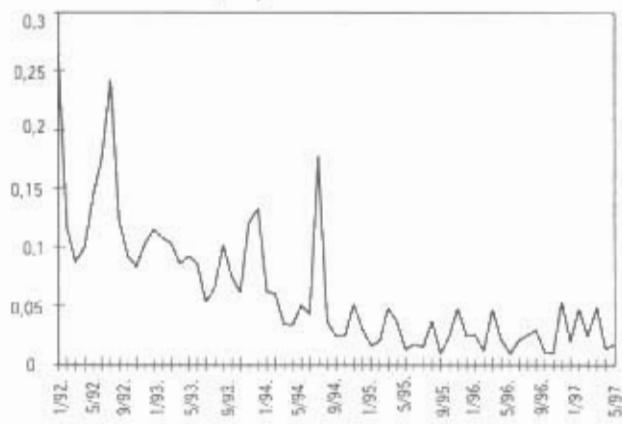
INDEKS RELATIVNE CIJENE MEĐUNARODNO NEUTRŽIVIH DOBARA MJEREN KAO OMJER CIJENA I USLUGA I ROBA IZ INDEKSA CIJENA NA MALO, 1992.=100

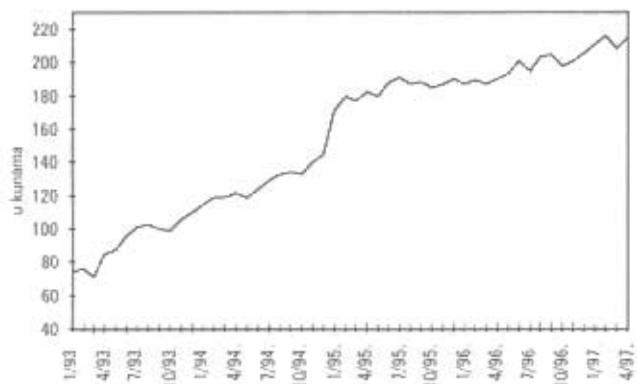
INDEKS CIJENA NA MALO, CIJENA PROIZVODAČA I TROŠKOVA ŽIVOTA, 10/1993.=100

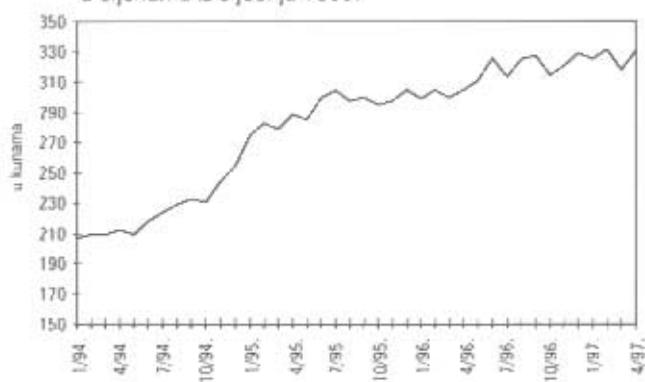
VARIJACIJE RELATIVNIH CIJENA U INDUSTRIJI standardna devijacija

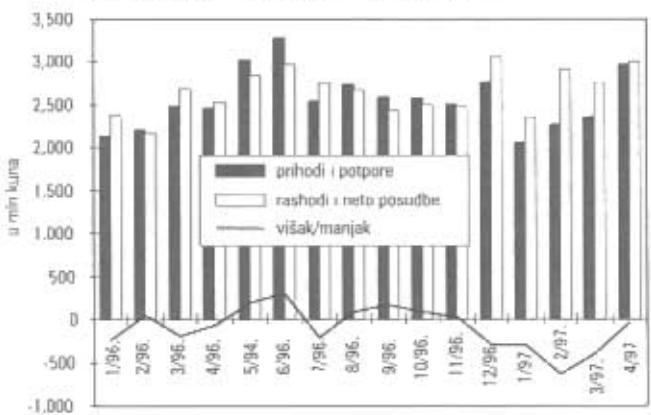
PROSJEČNA REALNA NETO PLAĆA u cijenama iz siječnja 1993.

PROSJEČNA REALNA BRUTO PLAĆA u cijenama iz siječnja 1993.

OSTVARENJE DRŽAVNOG PRORAČUNA

prethodnog mjeseca za 3,2%, dok je prosjek u prva četiri mjeseca 12,7% veći od prosječne plaće u usporedivom prošlogodišnjem razdoblju. Porast kupovne moći stanovništva odražava se na rastući trend uvoza roba za široku potrošnju te jaki porast prometa u trgovini na malo. Prosječna bruto plaća isplaćena u ovoj godini veća je od usporedive u prethodnoj godini za oko 8,0%. Veći porast neto od bruto plaće znači da su neto plaće u ovoj godini manje opterećene izdvajanjima.

Deficit središnje države u prva četiri mjeseca iznosi 1,4 milijarde kuna što je u odnosu na isto razdoblje prošle godine više za 191,1%. Ova se brojka objašnjava porastom rashoda od 12,9%, dok prihodi premašuju lanjsku usporedivu razinu za svega 3,9%. Treba imati na umu da prihodi i rashodi u prvim mjesecima nisu i indikatori trendnih kretanja proračuna zbog svojeg oscilatornog kretanja iz mjeseca u mjesec. Deficit je u cijelosti financiran iz inozemnih izvora, a vraćen je i dio duga domaćim sektorima. U okviru poreznih prihoda prikupljeno je manje poreza na dohodak i trošarina, a najviše je porastao porez na dobit (117,5%) te porez na imovinu (21,9%). Više poreza na dobit i poreza na promet dobara i usluga ide u prilog činjenici o većoj gospodarskoj aktivnosti u ovoj godini. Visoki je porast neporeznih prihoda (52,2%) i pad kapitalnih prihoda (49,2%). Na strani rashoda smanjeni su rashodi za dobra i usluge (9,8%), a iznimno porasli izdaci za kamate (85,2%), subvencije (60,2%) i kapitalni rashodi (56,0%).

MONETARNA KRETANJA

Rast novčane mase započet u ožujku, nakon dva mjeseca stagnacije, nastavlja se i u travnju. Novčana

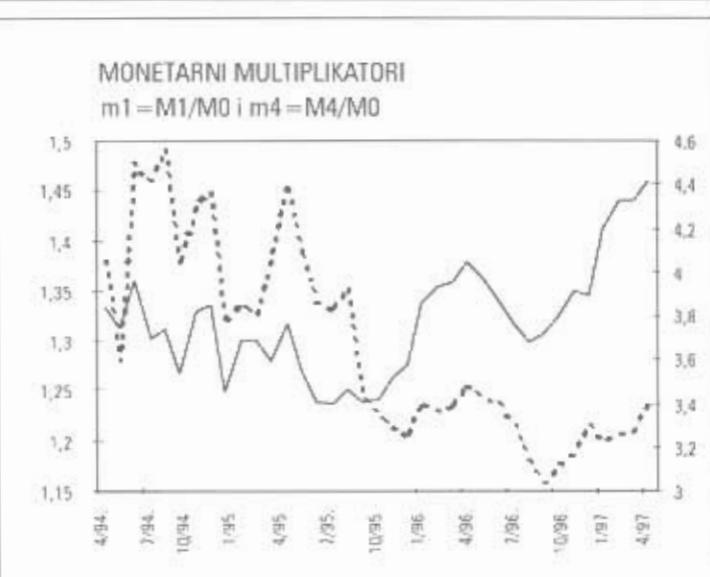
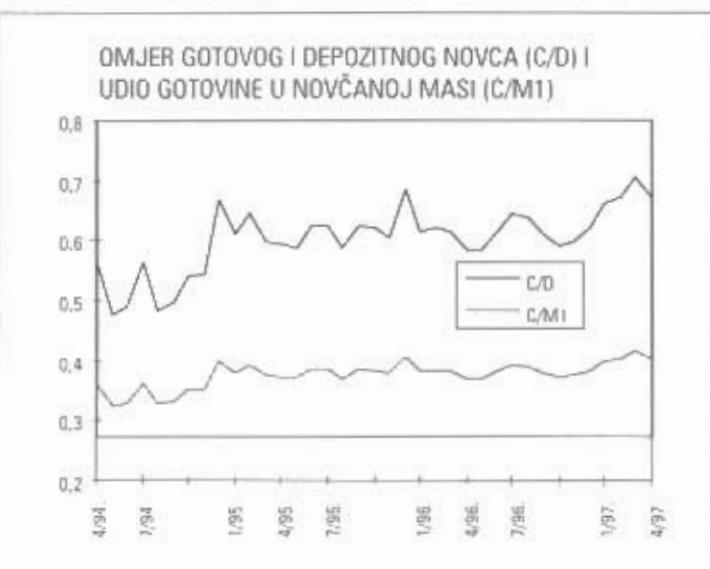
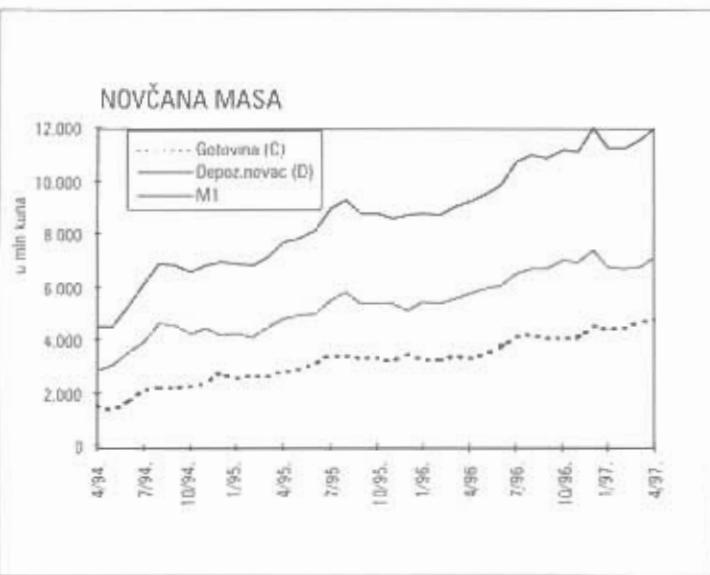
masa je u travnju porasla za 411 milijuna kuna (3,7%) i to gotovo isključivo po osnovi rasta depozitnog novca. Gotov novac je, usprkos dinamičnom unutarmjesečnom kretanju, kraj mjeseca završio gotovo na razini kraja ožujka -porast od samo 28 milijuna kuna ili 0,6%. Zato je depozitni novac rastom od 383 milijuna kuna (5,9%) rastao puno intenzivnije nego što je bilo očekivano.

Dio objašnjenja leži u intenzivnom rastu plasmana, a posebno kredita u ožujku i travnju, koji je klasičnim mehanizmom kreditnog multiplikatora "napunio" žiro i tekuće račune poduzeća i građana. Stanovništvo, kojemu je neto odobreno 453 milijuna kuna kredita u travnju, ocito je bilo brzo u realizaciji namjere za koju je kredit podignut. Naime, rast kunske depozita i depozitnog novca kod sektora stanovništva na kraju travnja iznosi 115 milijuna kuna.

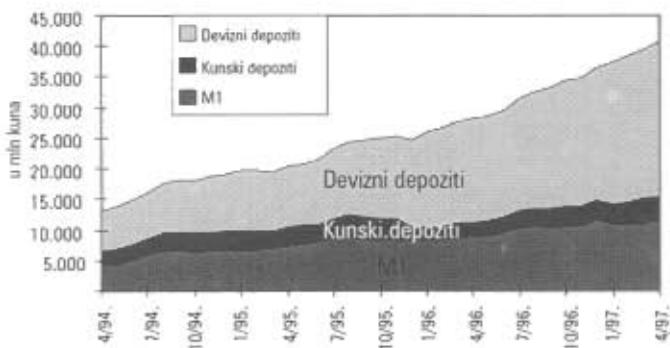
Poduzećima je bilo (neto) bilo odobreno 840 milijuna kuna kredita, dok su se ukupni kunske depoziti tog sektora povečali 183 milijuna kuna. Depozitni novac kod lokalne jedinice uprave povećao se za izuzetno visokih 128 milijuna kuna, što je u relativnom iznosu čak 27%.

Ostali rast pasive koji "zatvara" rast kredita zbio se pretežito kod (opet) deviznih depozita stanovništva, i to orocenih. Ti depoziti narasli su 0,8 milijardi kuna (6,1%).

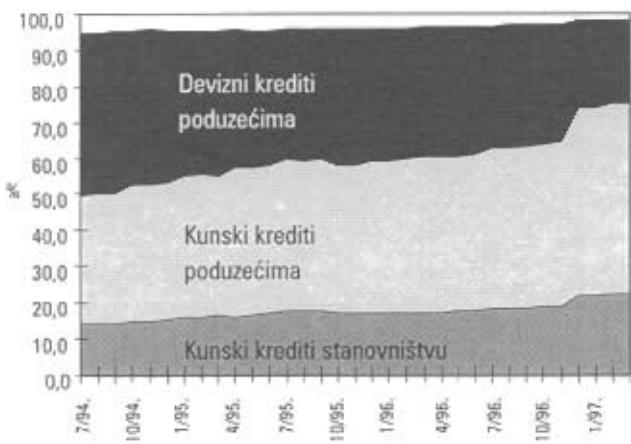
Najširi monetarni agregat M4 krajem travnja premašio je 40 milijardi kuna, i time ostvario rast od 4 milijarde kuna (11%) u odnosu na prosinac. Takav rast s oprezom možemo nazvati usporavanjem rasta, jer je u istom periodu prošle godine porastao 15%.

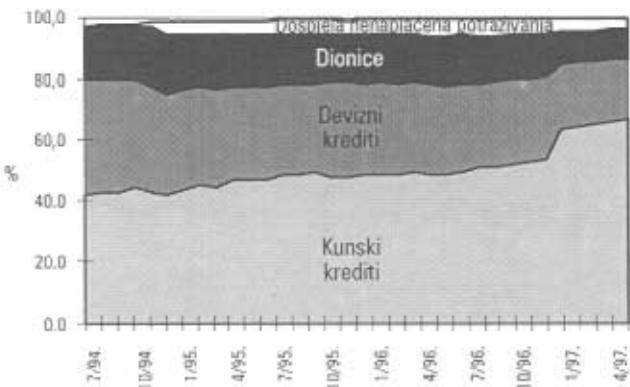
MONETARNI AGREGAT M4

SEKTORSKA I VALUTNA STRUKTURA KREDITA

STRUKTURA POTRAŽIVANJA POSLOVNIH BANAKA PO VRSTI I VALUTI

Svakako najznačajnije kretanje u travnju bio je nastavak intenzivnog rasta plasmana koji je započeo u ožujku. U ožujku su plasmani narasli 1,4 milijarde kuna (4%), a u travnju još intenzivniji 1,5 milijardi kuna (4,3%). Sada više ne možemo reći da se radi o izdvojenoj jednomjesečnoj pojavi, nego o početku trenda intenzivnog rasta plasmana. Takva kretanja pozivaju na praćenje budućih kretanja s pojačanim oprezom, iako za sada nema naznaka bilo kakvih poremećaja ukupne monetarne stabilnosti. Upravo obratno, pozivni trendovi u realnom sektoru povećavaju potražnju za kreditima, a stabilna likvidnost finansijskog sustava, početak promjene u ročnoj strukturi štednje, vraćanje državnih dugova i dugotrajno prisutan pad kamata logično su doveli do rasta kredita.

Pogledajmo detaljnije taj rast kredita. Osamdeset posto porasta plasmana u travnju bio je u stavci kunski krediti - 1,2 milijarde. Inače se 87% plasmana banaka odnosi na kredite, pa se možemo usredotočiti na taj segment. U valutnoj strukturi kredita, zamjetno je povećanje udjela kunskih kredita. Oni danas čine 77% ukupnih kredita, dok je sredinom 1994. godine omjer deviznih i kunskih bio 50:50. Nadalje, sektorski raspored kredita ukazuje da se udjel kredita stanovništvu polako povećava, ali da to povećanje nije značajno promijenilo sektorskiju strukturu. Udjel kredita ostalim sektorima (lokalnoj državi i ostalim bankarskim i finansijskim institucijama) pao je ispod 2 %.

U kontekstu rasta kredita treba spomenuti i rast plasmana 31 pravnoj osobi čiji je rast ograničen četvrtim kriterijem EFF-a. Potraživanja od tih pravnih osoba u travnju su manja za 127,4 milijuna kuna, dok su neto potraživanja (a upravo je to kriterij EFF-a) manja za

150 milijuna kuna. Ovo travanjko smanjenje tih plasmana, iako nedovoljno da vrati te kredite unutar kriterija, svakako ima blagotvoran utjecaj, jer povećava ponudu kredita zdravijem dijelu gospodarstva. Također, treba napomenuti da u prva četiri mjeseca plasmani tim pravnim osobama čine 12% ukupnih plasmana, a u posljednja dva mjeseca, kada bilježimo tako intenzivan rast, čine samo 2,5% ukupnih plasmana svim sektorima.

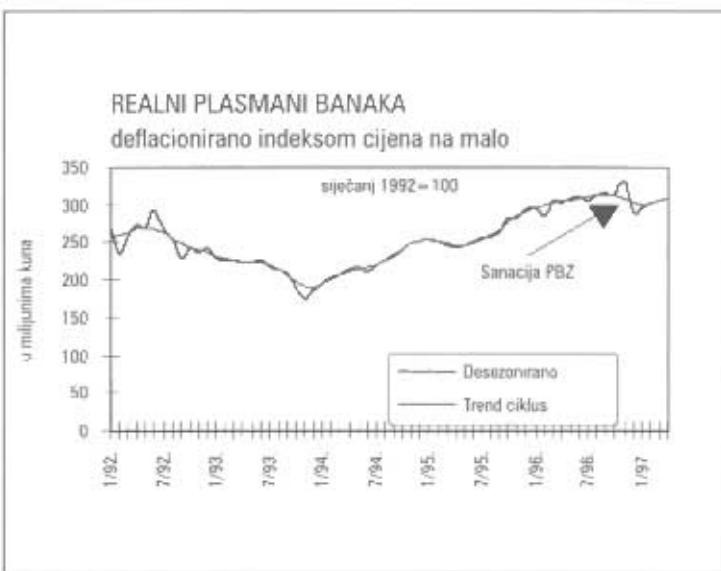
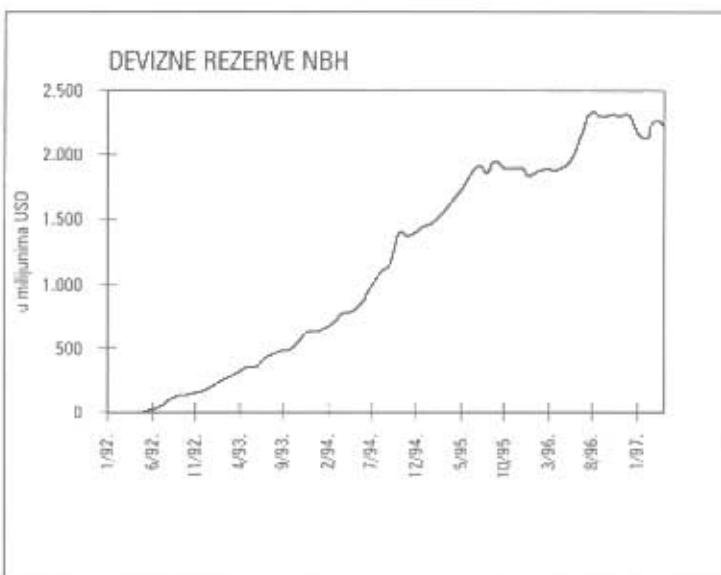
Monetarna politika je u svibnju bila nešto dinamičnija nego proteklih mjeseci. Održane su 3 devizne intervencije. Neto monetarni efekt tih transakcija bio je 192,9 milijuna kuna, a devizne rezerve u tekućim dolارima povećane su 72 milijuna USD i na kraju svibnja iznose 2280,1 mil. USD.

Od kreditne aktivnosti bilježimo samo unutarmjesečnu posudbu državi od 100 milijuna kuna koja je vraćena do kraja mjeseca. Lombardni krediti bankama, kao i poneki dnevni kredit za likvidnost korišten tokom mjeseca, bio je vraćen do kraja svibnja.

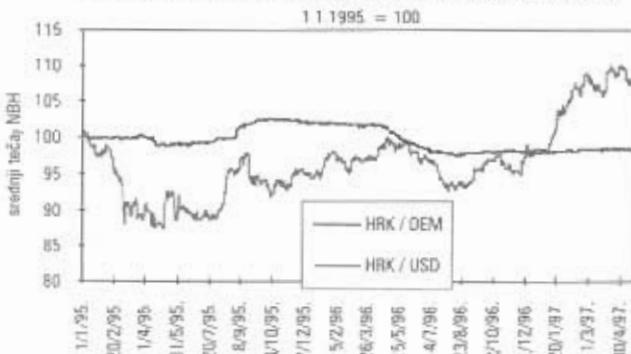
Primarni novac u svibnju bilježi značaj rast od 278 milijuna kuna (3,2%) najviše zbog intenzivnog rasta gotovog novca od 219 milijuna kuna (4,8%). Iako je likvidnost banaka bila dobra (žiro računi su se kretni između 350 i 450 milijuna kuna), odaziv na aukcijama blagajničkih i trezorskih zapisa bio je nešto slabiji nego prošlih mjeseci. Stanje ukupnih blagajničkih zapisa NBH na kraju svibnja (dakle upisanih i od strane banaka i od HBOR-a) je 801 milijuna kuna.

TEČAJ

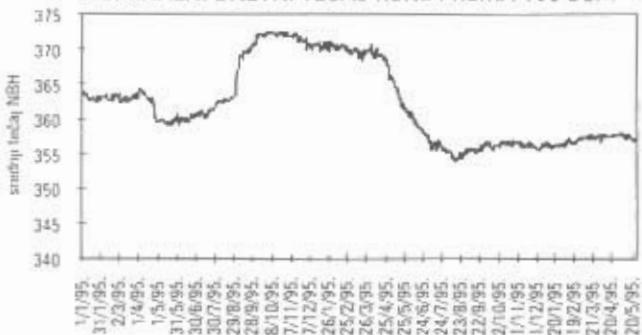
Promjene nominalnog tečaja njemačke marke u odnosu na kunu u svibnju mjeru se promilima, tako da

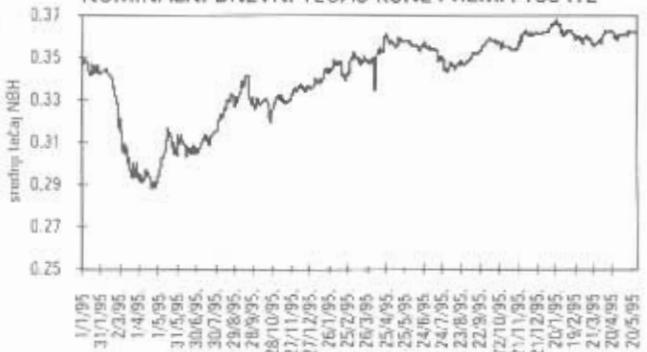
**INDEKS NOMINALNOG DNEVNOG TEČAJA KUNE
PREMA NJEMAČKOJ MARKI I AMERIČKOM DOLARU**

NOMINALNI DNEVNI TEČAJ KUNE PREMA 100 DEM

NOMINALNI DNEVNI TEČAJ KUNE PREMA 100 ITL

možemo govoriti o vrlo stabilnom tečaju. Američki dolar je oslabio u odnosu na kraj travnja 3%. Takvo blago slabljenje dolara karakteristično je i u odnosu na druge valute i radi se o stabiliziranju vrijednosti dolara nakon intenzivnog rasta s početka godine. Lira je nominalno aprecirala za 1% u odnosu na kraj travnja.

Kraj svibnja, neposredno pred početak turističke sezone kada dolazi do dinamičnih sezonskih kretanja na tržištu deviza, trenutak je za ocjenu kretanja nominalnog tečaja od početka godine. U pet mjeseci njemačka marka je ukupno aprecirala 0,2% u odnosu na kraj prosinca 1996. Talijanska lira je također aprecirala 0,2%. Jedino je američki dolar, kao što je poznato nominalno aprecirao 8,6% u odnosu na 31. 12. 96. Dakle i na dužem vremenskom horizontu promjene nominalnog tečaja su tako male da ih izražamo promilima.

U svibnju bilježimo blagu deprecaciju kod oba indeksa realnog efektivnog tečaja koja pratimo. Kod indeksa realnog efektivnog tečaja uz cijene pri proizvođačima bilježimo deprecaciju od 0,11%, dok kod indeksa realnog efektivnog tečaja uz cijene na malo bilježimo deprecaciju od 0,09%. Kod indeksa nominalnog efektivnog tečaja bilježimo deprecaciju od 0,1%.

Najveći utjecaj na ovakvo kretanje oba indeksa realnog efektivnog tečaja ima realna deprecacija kune (mjereno cijenama proizvođača) u odnosu na: švicarski franak 1,21%, slovenski tolar 0,54% te francuski franak 0,14%.

PLATNA BILANCA

Deficit tekućeg računa je u siječnju 1997. godine iznosio 184,3 milijuna USD što je 749% više nego prethodne godine. Rast bilježimo i kod finansijskih transakcija koje su

u siječnju iznosile 210,6 mil USD što je 103,5% više nego u siječnju prošle godine, i kod deviznih rezervi Narodne banke Hrvatske koje su u siječnju porasle za 140,9 mil USD što je 170,4% viši porast rezervi od porasta u 1995. godini, i kod neto grešaka i propusta koji su u siječnju iznosile -167,2 mil USD što je oko 24,9% više nego prethodne godine. Promjene rezervi i neto grešaka i propusta najvećim se dijelom mogu objasniti jačanjem tečaja dolara početkom godine.

Ovako visoka stopa rasta deficitu tekucog računa prvenstveno je rezultat rasta vanjskotrgovinskog deficita od 22,8% u siječnju 1997. godine u odnosu na siječanj prošle godine, te smanjenja suficita kod usluga u istom razdoblju od čak 93,5%.

Ako pogledamo kunske iznose izvoza i uvoza, koji su pouzdaniji zbog jačih oscilacija tečaja dolara, možemo zamjetiti da je u travnju došlo do blagog pada izvoza i uvoza u odnosu na ožujak. Izvoz je u travnju 1997. godine bio 2,9% viši u odnosu na travanj 1996. godine, dok je uvoz porastao za 5,0% u istom razdoblju.

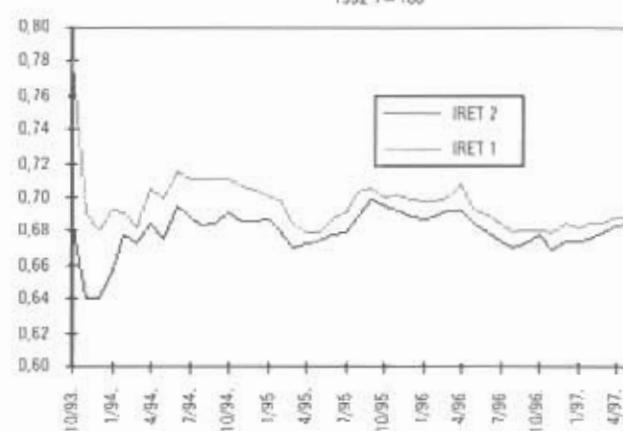
Na strani izvoza u prva četiri mjeseca 1997. godine u odnosu na isto razdoblje prošle godine bilježimo rast, i kod proizvoda za reprodukciju od 9,2%, i kod proizvoda za široku potrošnju od 23,9%, i kod proizvoda za investicije od 14,7%.

Na strani uvoza u prva četiri mjeseca 1997. godine u odnosu na isto razdoblje prošle godine bilježimo rast, i kod proizvoda za reprodukciju od 14,1%, i kod proizvoda za investicije od 56,3%, i kod proizvoda za široku potrošnju od 28,7%.

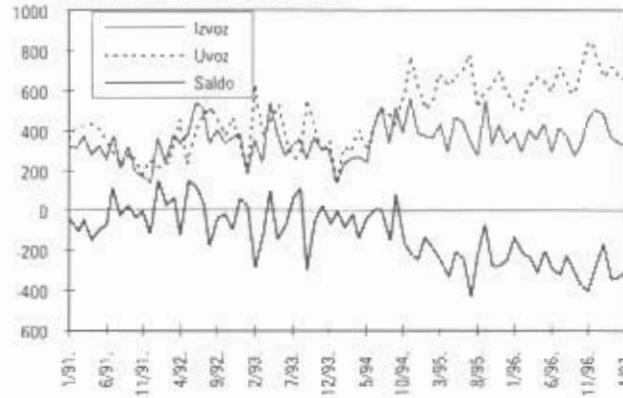
TRŽIŠTE NOVCA I KAMATNE STOPE

Na Tržištu novca je i dalje prisutna znatna oscilacija prosječnih dnevnih kamatnih stopa (između 10,8 i

INDEKS REALNOG EFEKTIVNOG TEČAJA KUNE UZ CIJENE NA MALO (IRET1) I CIJENE PROIZVODA (IRET2),
1992 1 = 100

ROBNI IZVOZ, UVODZI I SALDO ROBNE RAZMJENE U MILIJUNIMA TEKUĆIH USD

PLATNA BILANCA
u milijunima USD (preliminarni podaci)

	1/97.	1/96.	indeksi 1/97./1/96.
Tekući račun	-184,3	-21,7	849,0
Financijske transakcije	210,6	103,5	203,5
Devizni rezerve NBH	140,9	52,1	270,4
Neto greška i propusti	-167,2	-133,9	124,9

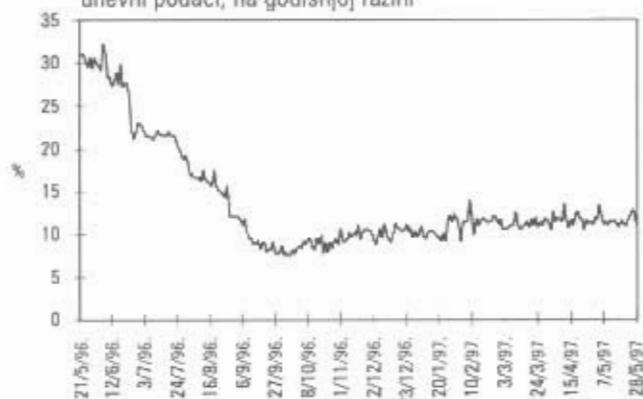
Izvor: NBH

ROBNI IZVOZ I UVODZI U MILIJUNIMA USD

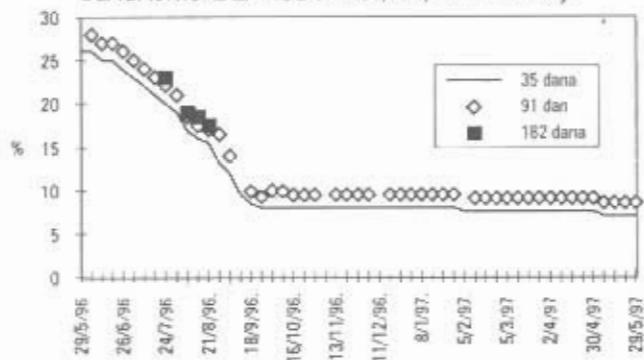
	1-4/97.	1-4/96.	4/97.	4/96
Izvoz	1524,3	1435,5	328,5	353,4
Uvoz	2675,7	2329,8	635,0	668,0

Izvor: DZSRH

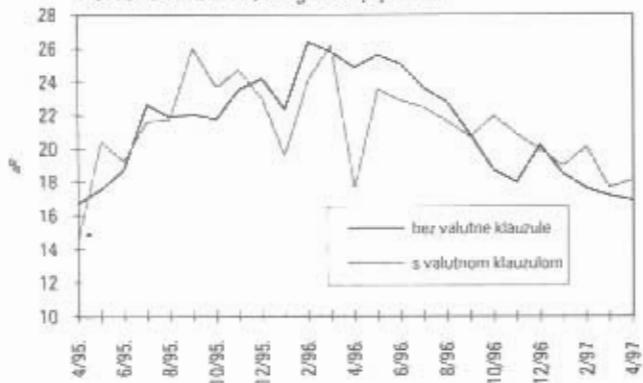
KAMATNA STOPA NA TRŽIŠTU NOVCA ZAGREB, dnevni podaci, na godišnjoj razini

KAMATNE STOPE NA DRAGOVOLJNE BLAGAJNIČKE ZAPISE U 1996/97., na dan aukcije

KAMATNE STOPE POSLOVNIIH BANAKA NA KUNSKE KREDITE, na godišnjoj razini

13,4%). Kamatne stope su nešto više nego krajem prošle godine (mješevi prosjek se povećao za oko 3 postotna poena u posljednjih 6 mjeseci), ali to je posljedica više razloga. Prvo, radi se pomaku ročnosti pozajmljica na Tržištu novca od kratkoročnijih (jeftinijih) ka dugoročnijim (skupljima), te od pozajmljica uz opoziv (jeftinijih) ka ročnim pozajmljicama (skupljima). Drugi uzrok je nesklad ponude i potražnje, a koji ne proizlazi samo iz želja sudionika na Tržištu novca, već i iz raznih limita poput maksimalnog iznosa pozajmljica jednom dužniku. Bez obzira na porast kamatnih stopa, situacija na Tržištu novca nije alarmantna, jer su kamatne stope relativno stabilne gledajući mješevi prosjek u 1997. godini. Osim toga Narodna banka Hrvatske je poduzela nekoliko mjeru koje bi trebale spriječiti rast kamatnih stopa, poput smanjenja stope obvezne rezerve i smanjenja kamatnih stopa na blagajničke zapise. Važno je napomenuti da se krajem travnja očekuju nešto više kamatne stope i zbog očekivanog smanjivanja likvidnosti bankovnog sustava. Posljedica je to obveze pravnih osoba da do 30. travnja plate porez na dobit po završnom računu za 1996. godinu.

Kamatne stope na dragovoljne blagajničke zapise NBH su se na aukcijama u travnju smanjile i sada iznose 7% na rok od 35 dana i 8,5% na rok od 91 dana. Kamatne stope na trezorske zapise Ministarstva finansija su također pale kao posljedica velikog interesa za njihov upis. Na posljednjim aukcijama postignute su kamatne stope od 9,75% na rok od 42 dana i 10,95% na rok od 91 dana.

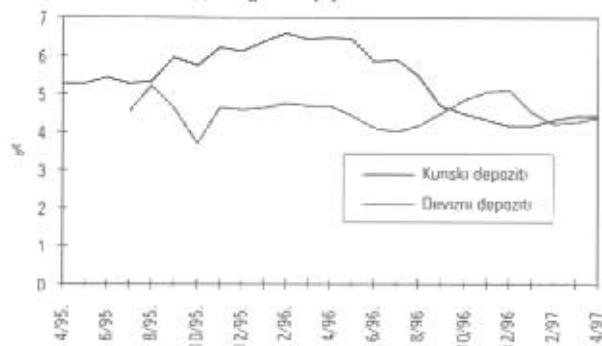
Kamatne stope poslovnih banaka su lagano pale u ožujku, ali bitno je da se održava silazni trend aktivnih kamatnih stopa. Prosječna kamatna stopa bankovnog sustava na kunske

kredite bez valutne klauzule iznosi la je 16,9% (na kratkoročne kredite 17,0%, a na dugoročne 14,2%). Raspon između banaka je je iznos od 10,4 do 45,7%, najveće banke su dalje značajno ispod prosjeka. Prosječna kamatna stopa na kunske kredite s valutnom klauzulom je porasla za pola postotnog poena i iznosi 18,1% (na kratko-očne kredite 21,2%, a na dugoročne 12,9%). Između banaka je i dalje veliki raspon i iznosi od 8,4 do 38,1%). U travnju očekujemo daljnje snižavanje aktivnih kamatnih stopa poslovnih banaka.

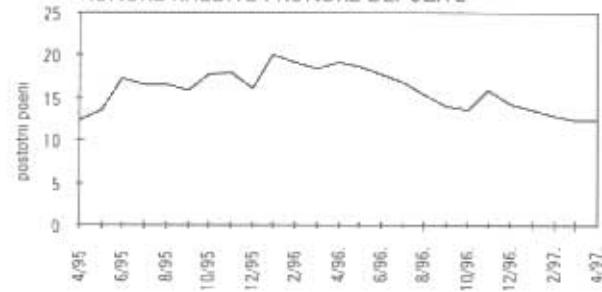
Kamatne stope na kunske depozite su u laganom porastu, naročito je to vidljivo kod oročenih kunske depozita. Tako i banke prate lagani rast kunske štednje i doprinose vraćanju povjerenja štedioča u domaću valutu. Kamatne stope na devizne depozite su trenutno vrlo stabilne, nakon značajnog pada početkom godine. Nadajmo se da će štedioći ipak više stedjeti u domaćoj valuti, jer je uostalom i za njih malo unosnije držati štednj u kunama, gledajući pasivne stope domaćeg bankovnog sustava.

U 1996. godini kamatne stope su bile na nepoželjno visokoj razini i zbog problema nenaplaćenih potraživanja, neadekvatne pravosudne zaštite i nepostojanja vjerodostojnog instrumenta naplate. U 1997. godinu smo ušli sa još uvijek istim problemom, jer usprkos najavama, izgleda da privredni subjekti i dalje svoju djelatnost namjeravaju finansirati neetičnjim, ali izgleda jeftinijim načinom-putem neplaćanja obveza. U prilog nam ide podatak o nenaplaćenim potraživanjima registriranim kod ZAP-a, a koja su u ožujku iznosila oko 9,2 milijarde kuna. U prva tri mjeseca ove godine porasla su za oko 760 milijuna kuna.

KAMATNE STOPE POSLOVNIH BANAKA NA DEPOZITE, na godišnjoj razini

RAZLIKA IZMEĐU KAMATNIH STOPA NA KUNSKE KREDITE I KUNSKE DEPOZITE

NEPODMIRENI NALOZI ZA PLAĆANJE REGISTRIRANI KOD ZAP-a

